

ผลกระทบต่อชุมชนหลังการเปิดบ่อนคาสิโนตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา Impact of Thailand - Cambodia Borderline Casino Area of Thailand

ชาตรี เกษโพณฑทอง

Chatri Ketphonthong

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Faculty of Humanities and Social Sciences, Surin Rajabhat University

E-mail: ket.chatri@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนบ้านด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ และชุมชนบ้านแซวไปร อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ และศึกษาผลกระทบต่อวิถีชีวิตนักพนันและผลกระทบต่อชุมชนหลังการเปิดบ่อนคาสิโนตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์เอกสารและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ได้แก่ ชาวบ้าน 20 คน เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 8 คน นักพนัน 12 คน รวมจำนวน 40 คน ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้แทนชุมชน รวมจำนวน 314 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสังเกต การสนทนากลุ่มแบบไม่มีส่วนร่วม แบบสอบถาม และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก มีการสัญจรและการคมนาคมที่สะดวกขึ้น มีการขยายพื้นที่ผิวดิน ขยายตลาดการค้าและเปิดตลาดใหม่ เกิดตลาดนัดชายแดน ผู้คนเดินทางเข้าบ่อนคาสิโนเป็นจำนวนมาก ซึ่งนักพนันส่วนใหญ่ไม่ใช่คนในพื้นที่มาจากต่างถิ่น ถ้าคนในพื้นที่จะเป็นชาวนาที่มีฐานะดี ชาวสวนยางรายได้สูง ส่งผลให้เกิดอาชีพใหม่ของชาวบ้านได้แก่ ขายของป่า ขายสัตว์เลี้ยง (ไก่ ปลา สุนัข) อาหารพื้นบ้าน ของที่ระลึก สร้างบ้านพักให้เช่า เกิดการจ้างงานและทำงานในบ่อนคาสิโน เป็นต้น

2. ผู้มาเล่นพนันในบ่อนคาสิโนพบว่ามี 2 กลุ่มหลัก คือ นักพนันมืออาชีพ (เซียนพนัน) และกลุ่มมือสมัครเล่น ได้แก่ ชาวบ้านในและนอกพื้นที่ ผู้เกษียณ นักธุรกิจ ผู้นำ นักการเมือง ท้องถิ่น และนักเรียนนักศึกษา นักพนันหน้าใหม่ที่เข้ามาเล่นในบ่อน ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ

เกษียณ และผู้สูงอายุที่ได้เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ บางรายติดการพนัน ขายที่นาที่ไร่ ขายทรัพย์สินทุกอย่างเพื่อมาเล่นการพนัน สุดท้ายหมดเนื้อหมดตัว ครอบครัวแตกแยก ต้องขออาศัยบ่อนคาสิโนเป็นที่พักพิงเพื่อหาเศษเงิน (หรือเรียกว่า “ผีข้างบ่อน”)

3. ผลกระทบจากบ่อนคาสิโนที่มีต่อชุมชนต่อแดนฝั่งไทย ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 4.27$) มีค่าเฉลี่ยระดับสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านครอบครัว ($\bar{x} = 4.12$) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.95$) และ ด้านความมั่นคง ($\bar{x} = 3.84$) ตามลำดับ ซึ่งมีทั้งผลกระทบด้านบวกและลบ

คำสำคัญ: ผลกระทบต่อชุมชน, บ่อนคาสิโน, นักพนัน

Abstract

The objectives of this research were to examine the living conditions of the villager in Ban Dan sub-district, Kap Choeng District, Surin, Thailand; Sraeprai sub-district, Phu Sing District, Sisaket Thailand, and to study the impact of Thailand-Cambodia borderline casino area of Thailand to the gamblers and the local community. This study was a Mixed Methods research: Qualitative research; by analyzing documents and conducting in-depth interviews with key informants, namely 20 villagers, 8 related officials, 12 gamblers, a total number of people was 40. For, the quantitative research; the population were community leaders and community representatives, a total of 314 people. The instruments used were structured interview, non-participant observations, questionnaires, and focused group discussions. The content analysis was used for qualitative data analysis, as for the quantitative data was analyzed by a computer program. The statistics used for data analysis were Percentage, Mean and Standard Deviation.

The findings revealed that:

1. The living condition of the community has not been different. There is more convenient traffic and transportation, enlarging road surface, expanding trade and emerging new markets also border markets in the area. According to the border market, many people travel and go to the casino, most of them are none-local gamblers but in case they are the local ones, they are

affluent farmers who earn high income or rubber farmers. This resulted in new occupations for villagers, such as selling forest products, pets (chickens, fish, pigs), local food, souvenirs, building rental houses, and causes employment and work in a casino, etc.

2. There are two main groups of casino gamblers: professional gamblers and amateur; local and non-local, retirees, businessmen, local leaders/politicians, and students. Most of the new gamblers who come in the casino are retired civil servants and the elderly who receive the elderly pension. Some people are addicted to gambling. Finally, they are exhausted, turn to a broken family, ask to live in a casino as a shelter to earn money from the others for a living day to day. Also known as the "Phi Kharng Bon" (a degenerate gambler who has a serious gambling problem)

3. In conclusion, according to the opinions of the respondents, it was found that the overall average was at a high level ($\bar{x} = 4.05$) for the impact of the Thailand-Cambodia borderline casino area of Thailand. On the other hand, it revealed that the economy had the highest average ($\bar{x} = 4.27$), followed by the family ($\bar{x} = 4.12$), the social and cultural ($\bar{x} = 3.95$), and the security ($\bar{x} = 3.84$) by considering each aspect, which had both positive and negative effects.

Keywords: An Impact on Community, Casino, Gamblers

1. บทนำ

การเปิดด่านชายแดนและการค้าชายแดนเฟื่องฟูภายหลังการดำเนินนโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้าของรัฐบาลไทย พร้อมกับการพัฒนาเส้นทางคมนาคมต่อเนื่องถึงการเปิดบ่อนคาสิโนตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ปัจจุบันมีเปิดบ่อนคาสิโน 3 แห่ง ซึ่งนักธุรกิจเอกชนได้รับสัมปทานจากรัฐบาลกัมพูชา เพื่อดำเนินการก่อสร้างบ่อนคาสิโน พร้อมทั้งพัฒนาให้เป็นแหล่งธุรกิจการท่องเที่ยวตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาแบบครบวงจร จุดที่ 1 มีบ่อนคาสิโน 2 อาคาร ที่ตั้งอยู่บ้านโอรส์เสม็ด อำเภอสำโรง จังหวัดอุดรธานี ประเทศไทย ติดด่านผ่านแดนถาวรช่องจอม-โอรส์เสม็ด บ้านด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ห่างจากด่านช่องจอมชายแดนประเทศไทย 50 เมตร จุดที่ 2 บ่อนคาสิโนช่องสะง่า-ช่องจอม อ.อ้นลองเวง จ.อุดรธานี ประเทศไทย ตรงข้ามฝั่งไทย คือ ต.ไพรพัฒนา อ.ภูสิงห์ จ.ศรีสะเกษ มีบ่อนคาสิโน 2 อาคาร ห่างจากด่านช่องสะง่าชายแดนประเทศไทย 200 เมตร จุดที่ 3

บ่อนคาสีโน บ.จูปโกเก้ ต.อำปิล อ.บันเตียอำปิล จ.อุดรเมียนเจย ประเทศกัมพูชาตรงข้ามฝั่งไทยคือ ด้านการค้าช่องสายตะกู ต.จันทบเพชร อ.บ้านกรวด จ.บุรีรัมย์ บ่อนพนันคาสีโนมีการบริหารห้องเกมพนันโดยระบบควบคุมด้วยกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ครอบคลุมทั้งห้อง โต๊ะพนันและนักพนัน ภายในบ่อนพนันมีเกมพนันหลากหลาย เช่น เกมสล็อตแมชชีน รูเล็ต บาการ่า ไพ่ โป๊กเกอร์ แบล็คแจ็ก เป็นต้น ซึ่งมีคนหลากหลายกลุ่มทั้งอยู่ใกล้และไกลนิยมข้ามแดนไปเล่นพนันจำนวนมาก

หลังการเปิดบ่อนคาสีโนตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อชาวบ้านทั้งสองฝั่งดังนี้ ในฝั่งไทย นักพนันอาชีพในชุมชน ได้ผันตัวเองไปเป็นนักพนันในบ่อนคาสีโน ส่วนนักพนันหน้าใหม่ที่เข้าเล่นในบ่อน ได้แก่ คนสูงอายุที่ได้เบี้ยเลี้ยงชีพหรือเงินที่ได้จากการเกษียณ การเข้าบ่อนเป็นการแก้ไขปัญหาคาใจว่าเหว การขาดเพื่อนและเพื่อผ่อนคลาย คนในชุมชนหน้าบ่อนคาสีโนส่วนใหญ่ได้แก่ ผู้ค้าแม่ค้าเมื่อปิดร้านก็รู้กันไปที่บ่อนและเสียเงินให้บ่อนจนหมด หลายคนเปลี่ยนพฤติกรรมไม่ชอบทำงานที่ต้องออกแรงเมื่อได้เงินมาเล่นการพนันจนหมด บางคนไม่มีเงินซื้อข้าวให้ลูกกิน ไม่มีเงินให้ลูกไปโรงเรียนทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมา ส่วนนักพนันที่เคยจับกลุ่มเล่นไพ่ก๊วยกระดืบจากวงไพ่ในชุมชนไปสู่การเล่นพนันในบ่อนคาสีโน (สดใส สร้างโศรก และนนท์ พลาวัน, 2557: 3) จากข้อเท็จจริงที่ว่าการเล่นพนันในประเทศไทยถือเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย ทางกรมไม่อนุญาตให้เปิดบ่อนพนันแต่ยังคงมีคนไทยจำนวนมากที่ต้องการเล่นการพนัน ด้วยเหตุนี้จึงมีการเปิดบ่อนพนันตามแนวชายแดนไทยเพิ่มขึ้น มีคนไทยออกไปเล่นจำนวนมาก โดยภาพรวมที่กล่าวมาสะท้อนได้สามส่วนคือ ส่วนแรกชี้ว่า ธุรกิจการพนันเริ่มเข้ามามีบทบาทอย่างมีนัยสำคัญต่อนโยบายการหารายได้ของภาครัฐ ส่วนที่สองชี้ว่า การพนันเป็นต้นตอของปัญหาหลายอย่างเช่น ปัญหาการติดการพนัน ปัญหาเศรษฐกิจครัวเรือน ปัญหาครอบครัว ปัญหาก่ออาชญากรรม ปัญหาผล ประโยชน์ทับซ้อนทางการเมือง ปัญหาผู้มีอิทธิพล ปัญหาคอร์รัปชัน และส่วนที่สาม บ่อนการพนันตามแนวชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านของไทยนั้น ที่ผ่านมารัฐบาลไทยไม่ได้มีนโยบายหรือแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการบริหารจัดการในเรื่องนี้จริงจึงมักนัก (รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2555: บทคัดย่อ) และจากงานวิจัยผลกระทบของบ่อนพนันบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาในอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี พบว่าการเปิดบ่อนชายแดนเสรีส่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจทั้งในทางบวกและทางลบ ส่วนด้านความมั่นคงของประเทศจะมีผลกระทบทางลบส่งผลกระทบด้านสังคม ครอบครัวทั้งในทางบวกและลบ (พิเชษฐ์ คนเชื้อ, 2557: 53) ผลกระทบจากบ่อนคาสีโนบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาในเขตจังหวัดภาคตะวันออกพบว่าชุมชนชายแดนกับชุมชนในตัวจังหวัดทั้งคู่ได้รับผลกระทบในเชิงลบมากกว่าผลที่ได้ในเชิงบวก (ชัยยันต์ ประดิษฐ์ศิลป์ และคณะ, 2556: 161) แต่ยังไม่ปรากฏการศึกษาสภาพเป็นอยู่ของ

ชุมชนทั้งผลกระทบต่อวิถีชีวิตนักเรียนและผลกระทบต่อชุมชนหลังการเปิดบ่อนคาสิโนตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สะท้อนปัญหาเชิงลึก

จากเหตุผลและสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น การเปิดบ่อนคาสิโนตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา มีผลกระทบต่อชุมชนทั้งตัวนักเรียน ครอบครัวและชุมชน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านความมั่นคง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนองานวิจัยนี้ โดยให้ความสำคัญกับสภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชนบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา รวมถึงปัญหาสังคมที่จะตามมาเนื่องมาจากการเปิดบ่อนการพนันได้อย่างเสรีของประเทศเพื่อนบ้าน หรือที่เรียกกันว่า “บ่อนคาสิโน” ซึ่งคนนิยมข้ามแดนไปเล่นกันเป็นจำนวนมากตลอด 24 ชั่วโมง จนบางคนไม่สามารถเดินทางกลับบ้านได้ต้องใช้ชีวิตในบ่อนคาสิโนไปวัน ๆ ซึ่งคนทั่วไปเรียกคนเหล่านี้ว่า “ผีข้างบ่อน” และในปี พ.ศ. 2558 เปิดประตูสู่อาเซียน ยิ่งมีความคล่องตัวในการผ่านเข้าออก ทำให้นักเล่นการพนันเพิ่มโอกาสเสี่ยงโชคมากขึ้น ปัญหายังจะทวีความรุนแรงต่อชีวิต สังคมและวัฒนธรรมของคนชายแดนมากยิ่งขึ้น จากสภาพปัญหาเหล่านี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน วิถีชีวิตนักเรียนและผลกระทบต่อชุมชนหลังเปิดบ่อนคาสิโน บ้านด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ และ ชุมชนบ้านแซวไปร อำเภอ ภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการหาแนวทางและมาตรการเพื่อป้องกันและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนบ้านด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ และชุมชนบ้านแซวไปร อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อวิถีชีวิตนักเรียนที่เข้ามาเล่นพนันในบ่อนคาสิโนตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา
3. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อชุมชนไทยหลังการเปิดบ่อนคาสิโนตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed-method design) ระหว่างวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้วิธีดำเนินงานวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยใช้วิธีเลือกโดยยึดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นหลัก (Purposive sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นหลักที่เหมาะสมที่สุด เป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากและครอบคลุมความหลากหลายใน

ประชากร (ชาย โพธิ์สีดา, 2550: 148) วิธีการเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ได้แก่ ชาวบ้าน 20 คน เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง 8 คน นักพนัน 12 คน รวมจำนวน 40 คน โดยเลือกอาสาสมัครที่เป็นผู้ยินดีที่จะให้ข้อมูล สำหรับวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นสมาชิกในชุมชนบ้านด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 1,454 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน, 2559: 2) กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973: 727-728) ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 314 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) และสนทนากลุ่ม (Focused group) ส่วนวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดและตัวแปรการวิจัยโดยผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบอัลฟารวมทั้งฉบับ 0.874

3. การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ลงเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้วิเคราะห์เชิงเนื้อหาและสรุปตามประเด็นศึกษาวิจัย

4. สรุปผลการวิจัย

1. สภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก มีการสัญจร และการคมนาคมที่สะดวกขึ้น มีการขยายพื้นที่ผิวดิน ขยายตลาดการค้าและเปิดตลาดใหม่ เกิดตลาดนัดชายแดน ผู้คนเดินทางเข้าบ่อนคาสิโนเป็นจำนวนมาก ซึ่งนักพนันส่วนใหญ่ไม่ใช่คนในพื้นที่มาจากต่างถิ่น ถ้าคนในพื้นที่จะเป็นชาวนาที่มีฐานะดี ชาวสวนยางรายได้สูงส่งผลให้เกิดอาชีพใหม่ของชาวบ้านได้แก่ ขายของป่า ขายสัตว์เลี้ยง (ไก่ ปลา สุนัข) อาหารพื้นบ้าน ของที่ระลึก สร้างบ้านพักให้เช่า เกิดการจ้างงานและทำงานในบ่อนคาสิโน เป็นต้น

2. ผู้มาเล่นพนันในบ่อนคาสิโนพบว่ามี 2 กลุ่มหลัก คือ นักพนันมีอาชีพ (เขียน พนัน) และกลุ่มมือสมัครเล่น ได้แก่ ชาวบ้านในและนอกพื้นที่ ผู้เกษียณ นักธุรกิจ ผู้นำ นักการเมืองท้องถิ่น และนักเรียนนักศึกษา นักพนันหน้าใหม่ที่เข้ามาเล่นในบ่อน ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการเกษียณ และผู้สูงวัยที่ได้เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ อีกทั้งส่วนใหญ่ผู้เล่นพนันพบว่าเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย โดยผู้หญิงนิยมเล่นเกมสล็อตแมชชีน รูเล็ต บาคาร่า ผู้ชายนิยมเล่นไพ่โป๊กเกอร์แบล็คแจ็ค นอกจากนี้บ่อนคาสิโนยังมีกลยุทธ์ในการเรียกลูกค้าให้เข้าบ่อนโดยจ่ายเงินให้เจ้าของรถตู้ที่พานักพนันเข้าบ่อน และยังให้กับผู้ที่โดยสารไปกลับรถตู้เพื่อเข้า

เล่นพนันในบ่อน จึงเกิดอาชีพใหม่ในหมู่บ้าน คือ การขึ้นรถตู้เพื่อไปรับเงิน ส่งผลให้ติดการพนันโดยไม่รู้ตัว ขายเป็นที่ไร ขายเป็นทุกอย่างเพื่อมาเล่นการพนัน สุดท้ายหมดเนื้อหมดตัว ครอบครัวแตกแยก ต้องขออาศัยบ่อนคาสีโนเป็นที่พักพิงเพื่อหาเศษเงิน จากผู้ที่เล่นได้เพื่อเลี้ยงชีพไปวัน ๆ หากโชคดีหาเงินต่อทุน ได้ก็กลับบ้าน หรือตรงกันข้ามโชคไม่เข้าข้าง “เสียพนัน” ก็คงอยู่เป็น “ผีข้างบ่อน” ต่อไป หมดเงินหมดอนาคต

3. ผลกระทบจากบ่อนคาสีโนที่มีต่อชุมชนต่อแดนฝั่งไทย มีทั้งผลกระทบด้านบวก และลบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 56.68 มีอายุ 56 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.72 ส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 45.27 มีสถานภาพสมรสคิดเป็นร้อยละ 78.48 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.24 ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินคิดเป็นร้อยละ 62.40 ผลกระทบจากบ่อนคาสีโนที่มีต่อชุมชนต่อแดนฝั่งไทย ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผลกระทบ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x}=4.27$) มีค่าเฉลี่ยระดับสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านครอบครัว ($\bar{x}=4.12$) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x}=3.95$) และ ด้านความมั่นคง ($\bar{x}=3.84$) ตามลำดับ แสดงดังตารางที่ 1 และรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อชุมชนหลังการเปิดบ่อนคาสีโนตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา โดยภาพรวม

ผลกระทบหลังบ่อนการพนันบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา โดยภาพรวม	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.	ระดับผลกระทบ
ด้านเศรษฐกิจ	4.27	0.682	มาก
ด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.95	0.637	มาก
ด้านครอบครัว	4.12	0.703	มาก
ด้านความมั่นคง	3.84	0.621	มาก
ผลกระทบในภาพรวม	4.05	0.659	มาก

เมื่อพิจารณารายละเอียดผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบในแต่ละด้านมีข้อมูลดังนี้

1) ผลกระทบเชิงบวก หมายถึง บ่อนการพนันคาสีโนบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาทำให้เกิดประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศ ดังนี้

1.1) ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ กระตุ้นเศรษฐกิจต่อชุมชนที่อยู่โดยรอบบ่อนคาสีโน ชาวบ้านมีอาชีพเสริมมีรายได้จากการค้าขายอยู่ริมด้านชายแดน ขายสินค้าอุปโภค

บริโภค ขายอาหาร ขายไก่ ปลา สุกกร เกิดตลาดนัดขายแดน ทำให้คนมีงานทำ การสร้างงานให้แก่เยาวชน/ชาวบ้านได้ทำงานใกล้บ้าน เกิดการจ้างงานในธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร และสถานบันเทิงเพิ่มขึ้น โรงแรมรีสอร์ท/บ้านพักให้เช่า บางคนได้เข้าไปทำงานในบ่อนคาสิโนเป็นผู้แลกชิพให้กับนักพนัน การขยายตัวของธุรกิจอุตสาหกรรมบางประเภท อุตสาหกรรมน้ำและน้ำแข็ง ธุรกิจร้านเหล้าเปียร์คัส่ง ธุรกิจรถตู้รับส่งคนไปเล่นบ่อนการพนัน ธุรกิจรับจ่านำทรัพย์สินและของมีค่า ธุรกิจเงินกู้ ที่ดินราคาสูงขึ้น มีนักธุรกิจนายทุนมาซื้อที่ดินสร้างบ้านพัก/รีสอร์ท รัฐบาล/ด่านตรวจคนเข้าเมืองเก็บภาษีผู้เดินทางเข้า-ออกด่านเพิ่มมากขึ้น ด้านศุลกากรจัดเก็บภาษีการนำสินค้าเข้าออกได้เพิ่มขึ้น รับจ้างบริการกดเงินที่ตู้ ATM รับจ้างซื้อน้ำ กาแฟ ข้าว อาหารเครื่องดื่มต่าง ๆ เพื่อหวังได้เงินทิป ดังบทสัมภาษณ์ตอนหนึ่งว่า

“...แต่ก่อนทำอย่างเดียว แต่เมื่อมีเปิดบ่อนคาสิโน เมื่อว่างเว้นจากทำนาก็มาทำว้าวจุฬาและไก่ชนแก้ว (ทำด้วยปูนพลาสเตอร์) ริมถนนทางเข้าวัดหลวงปู่สรวง ทำให้ขายของได้มากขึ้นและมีผู้คนแวะเวียนมากราบไหว้หลวงปู่สรวง มาบนบานสารกล่าวขอให้โชคกับการเล่นการพนัน พอได้เล่นได้จะแก้วบ่น มีรายได้เฉลี่ยวันละ 1,000-2,000 บาท แต่บางวันก็ได้น้อย...” (หนูพัน วันดี, สัมภาษณ์: 2558)

“...ยางราคาไม่ดี ชาวบ้านส่วนหนึ่งไปประกอบอาชีพค้าขายผลผลิตทางการเกษตรสัตว์เลี้ยง ไก่ หมู ปลา และของป่าตามข้างทางถนนสายหลักที่ไปบ่อนคาสิโน โดยเฉพาะบริเวณบ้านไพรพัฒนา ส่วนชาวบ้านที่เป็นกลุ่มข้าราชการเกษียณอายุนิยมสร้างรีสอร์ท ให้เช่า...” (ทำนอง จารัตน์, สัมภาษณ์: 2559)

“...หลังการเปิดบ่อนคาสิโนช่องจอม เริ่มมีนายทุนมาหาซื้อที่ดินในราคาที่สูงขึ้นกว่าปกติประมาณสามเท่าตัวบริเวณที่ไม่ห่างไกลจากบ่อนมากนักรัศมี 1-3 กิโลเมตร ชาวบ้านบางคนมีที่ทางพอปลูกบ้านเช่าได้ก็ลงทุนสร้างบ้านให้เช่า...” (วิชิต นรสิทธิ์, สัมภาษณ์: 2559)

1.2) ด้านสังคม วัฒนธรรม ได้แก่ ชาวบ้านมีความสัมพันธ์กับคนกัมพูชาและนักท่องเที่ยว มีการปรับตัวหาความรู้เพิ่มเพื่อเตรียมสู่ทางหางานทำมาหากิน ชาวบ้านสนใจหารายได้เสริม เช่นขายของที่ระลึก/ของกราบไหว้หลวงปู่สรวงเพื่อขอโชคลาภ เกิดการแสวงโชคกรณีดวงดีเล่นพนันแล้วได้เงิน สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน ได้กลุ่มสังคมใหม่เพื่อนใหม่เพื่อนเก่า เพื่อความบันเทิงสนุกสนาน ลดความว้าเหว ช่วยผ่อนคลายความเครียดเป็นการพักผ่อน ได้บริหารสมองยิ่งโดยเฉพาะผู้สูงอายุ ชาวบ้านมีการย้ายบ้านหรือสร้างบ้านมาอยู่ริมถนนเพื่อค้าขายหรือเปิดร้านบริการ เส้นทางคมนาคมดีขึ้น เป็นผู้จัดทัวร์ให้คนเข้าไปเสี่ยงโชคในบ่อนคาสิโน บางรายว่างงาน ขาดเพื่อน ว้าเหว ก็ไปบ่อนเพื่อที่จะได้พบเพื่อนเก่าและยังมีของกินที่ทางบ่อนเตรียมไว้บริการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอีกด้วยนักพนันที่เสียเงิน

เพราะเล่นพนันจนหมดตัว บางคนหนีไปบวช บางคนไปมีสามีใหม่ บางคนก็ยึดการเล่นพนันเป็นอาชีพไปก็มีหลายคนเปลี่ยนพฤติกรรมไม่ชอบทำงานที่ต้องออกแรง

1.3) ด้านความมั่นคง ได้แก่ มีการตรวจเข้มแข็งในการผ่านด่านเข้า-ออกบริเวณบ่อนการพนันมากยิ่งขึ้น ลดปัญหาการลักลอบใช้แรงงานที่ผิดกฎหมาย มีการร่วมมือกันในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่บริเวณชายแดน และทำให้ความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เป็นพื้นฐานในการสร้างความสมานฉันท์

2) ผลกระทบในเชิงลบ หมายถึง บ่อนการพนันบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ทำให้ เกิดผลเสียในด้านสังคมและครอบครัว ดังนี้

2.1) ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ เงินออกนอกประเทศไทย เกิดหนี้สินกรณีแพ้พนัน มีการจำหน่ายทรัพย์สินของมีค่าหรือที่ดิน ขายทรัพย์สินที่มีอยู่และที่ติดตัว เช่น สร้อยแหวนทอง นาฬิกา รถยนต์ ถูกยึดทรัพย์/ธุรกิจร้านค้า ถูกออกจากงาน ชาวบ้านยึดอาชีพเป็นนักพนัน หมดเนื้อหมดตัวจนต้องขายที่ดินทำกิน และมีหนี้สินรุงรัง ดังบทสัมภาษณ์ ตอนหนึ่งว่า

ต่อม (นามสมมติ) อาชีพธุรกิจส่วนตัว เดินทางมาจากจังหวัดกรุงเทพฯ มาครั้งที่สอง ซึ่งก่อนหน้านี้ไปเล่นบ่อนคาสีโนปอยเปต อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มาช่วงวันเสาร์อาทิตย์ มาที่บ่อนนี้ช่วงแรกได้หลายแสนบาทต่อครั้ง ครั้งต่อมาเสียหลายแสน ส่วนใหญ่ชอบเล่นไพ่บาคาร่า พักค้างคืนที่บ่อนไม่ได้ออกไปพักที่อื่น นอน 2-3 ชั่วโมง อยู่ครึ่งหนึ่งก็สองคืน บางครั้งถ้าเคลียร์งานกับลูกค้าได้อยู่ต่ออีก 4 -5 วัน ถ้าพูดถึงรายได้ตลอด ระยะเวลาที่เล่นมาเสียมากกว่าได้ (ต่อม (นามสมมติ), สัมภาษณ์: 2558)

น้อย (นามสมมติ) อาชีพข้าราชการ เล่าว่าเดินทางมาจากจังหวัดร้อยเอ็ด มาบ่อยแทบทุกอาทิตย์แรก ๆ มากับเพื่อนมาซื้อของปลอดภาษีที่ขายอยู่บริเวณรอบ ๆ บ่อนคาสีโนเอาไปขายต่อมามากันหลายคน ช่วยกันซื้อหิ้วกันตามจำนวนที่ด่านกำหนด พักหลังลองมาเล่นดูแรกๆ ได้หลายพันบาทต่อมาก็มีทั้งได้ทั้งเสีย ที่เล่นส่วนใหญ่สล็อต เล่นมาแล้ว 4 เดือน เงินที่นำมาเล่นไม่ได้กู้ยืมเป็นรายได้จากการค้าขายและเงินเดือน เล่นไปเล่นมามันติดถ้า อาทิตย์ไหนไม่รู้สึกว่าขาดอะไรไปอย่าง ก็ไม่หวังรวยอะไรที่ผ่านมามีเห็นคนอื่นได้แจ็กพอต ตนเองไม่เคย แต่มีครั้งหนึ่งได้ประมาณหมื่นสองพันบาท ก็ไม่ถือว่าแจ็กพอต ถ้าได้เงินอาทิตย์ใกล้เคียงเดือนก็จะเอาเงินไปผ่อนรถ บางเดือนก็ไม่มีเงินผ่อนรถต้องเลื่อนค่างวดไปเดือนถัดไปเอาแน่นอนไม่ได้ขึ้นอยู่กับดวง (น้อย (นามสมมติ) สัมภาษณ์: 2558)

อุดม (นามสมมติ) อาชีพข้าราชการบำนาญ เล่าว่าเดินทางมาจากตัวเมืองจังหวัดศรีสะเกษ เกษณอายุราชการมาแล้ว 1 ปี อยู่บ้านเฉย ๆ ไม่รู้จะทำอะไรลูกหลานก็โตหมดแล้ว ภรรยาเสียชีวิตแล้วเลยมาเล่นเพื่อผ่อนคลาย ส่วนใหญ่เล่นสล็อต เอาเงินที่ได้จากเงินบำนาญ

แต่ละเดือนมาเล่นเดือนหนึ่งร่วมสามหมื่นบาท พอมีพอกินไม่ได้ดอยากอะไร เลยคิดมาเสี่ยงโชคแต่คงไม่เล่นเกินรายได้ที่มี เล่นได้มากกว่าเสียถ้าเฉลี่ยแล้ว เล่นมาแล้วครึ่งปี อนาคตไม่รู้จะได้หรือเสีย ขั้บรณมาเองอยู่ไม่ไกลจากบ่อนคาสีโน วันนี้เสียหลายพัน แล้วคงต้องกลับบ้านก่อน (อุดม (นามสมมติ) สัมภาษณ์: 2559)

2.2) ครอบครัวมีปัญหา ครอบครัวขาดความอบอุ่น ไม่ซื่อสัตย์ต่อกัน จาก การติดการพนันทำให้ขาดความรับผิดชอบในครอบครัว ทำให้ครอบครัวทะเลาะกัน เกิดความรุนแรงขึ้นในครอบครัว สมาชิกในครัวเรือนต้องเผชิญกับอารมณ์ของผู้เล่นการพนัน ในครอบครัว ปัญหาหย่าร้าง มีสามีหรือภรรยาใหม่ที่บ่อน นักพนันเกิดทะเลาะวิวาทกันเอง สร้างความหวาดกลัวให้กับชาวบ้าน ตามร้านอาหารฝั่งไทยจะมีการทะเลาะวิวาทกันอยู่เป็นประจำ ผู้หญิงบางรายเล่นพนันจนหมดตัวทำให้ต้องขายตัวในที่สุด

“...การไปเล่นพนันที่บ่อนคาสีโน ทำให้ครอบครัวทะเลาะเบาะแว้งกัน เกิดความรุนแรงขึ้นในครอบครัวมีการตบตีกัน ต่อกันเสียงดัง โยนปาสิ่งของในบ้าน ลูกหลานร้องไห้ เพราะกลัวพ่อแม่ทะเลาะและขว้างปาสิ่งของ ...” (อำนาจ (นามสมมติ), สัมภาษณ์: 2559)

“...ไปเล่นพนันที่บ่อนคาสีโนแล้วเสียพนันมา ถูกเมียด่า ทำให้ครอบครัวทะเลาะ บางคนยากันเพราะทนไม่ได้ มีหนี้สินรุงรัง ไม่มีคนดูแลลูก เอาข้าวของที่บ้านไปจำนำ...” (พิรุณ (นามสมมติ), สัมภาษณ์: 2559)

“...ทั้งผัวทั้งเมียไปเล่นพนันที่บ่อนคาสีโน แล้วเสียพนันหมดเงินหมดตัว มากู้เงินเพื่อนบ้านไปเล่นอีก ครอบครัวทะเลาะเบาะแว้ง ไม่มีใครดูแลลูก ไม่มีเงินซื้อข้าวซื้อนมให้ลูกกิน ชาวบ้านสงสารก็เอาของมาให้เด็กกิน...” (สำราญ (นามสมมติ), สัมภาษณ์: 2559)

2.3) ด้านสังคม วัฒนธรรม ได้แก่ คนในชุมชนขาดความสามัคคี ก่อให้เกิด ปัญหาอาชญากรรมชิงทรัพย์ ลักทรัพย์ เกิดการลักเล็กขโมยน้อยในชุมชน ปัญหา ขัดแย้ง ผลประโยชน์ เช่น ค่าที่จอดรถ ผู้ที่มีสถานะทางสังคมที่ยากจน รายได้น้อย ไม่มีงานทำ มีความเสี่ยงต่อการเล่นการพนันมากขึ้น รวมถึงผู้ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นให้เล่นการพนัน เช่น ชาวบ้านที่อยู่ใกล้บ่อนคาสีโนมีโอกาสเล่นการพนันได้ง่ายขึ้น ศึกษาหาความรู้เพื่อไปเล่นพนันในบ่อนคาสีโน ทำให้เกิดวัฒนธรรมการเล่นพนันแบบใหม่ขึ้นในชุมชน บ่อนกลุ่มคนกลุ่มนี้ก็ยกระดับไปสู่การเล่นพนันในบ่อนคาสีโน การเกิดอาการของโรคติดการพนัน หรือ (Addicted Gambling) ปัญหายาเสพติด ปัญหาการหย่าร้างในชุมชน การค้า ประเวณีและการให้บริการทางเพศ

“...เกิดการลักเล็กขโมยน้อย เช่น ขโมยยางพารา รถจักรยานยนต์และรถยนต์ เนื่องจากมีช่องทางหลายช่องทางไปสู่ตลาดฝั่งกัมพูชาที่ซื้อขายกันลับ ๆ ยาบ้าก็มีการจับกุมเรื่อย ๆ...” (บุญราม (นามสมมติ), สัมภาษณ์: 2559)

“...เนื่องจากมีบ่อนพนันคาสีโนอยู่ใกล้ ทำให้ชาวบ้านอยากลอง และบางรายติดการพนันอย่างหนัก มีเรื่องยาเสพติดด้วย ปัญหาการหย่าร้างในชุมชน นักพนันหญิงบางรายเมื่อเสียพนันถึงกับต้องขายตัว...” (ธง (นามสมมติ), สัมภาษณ์: 2559)

2.4) ด้านความมั่นคง ได้แก่ ปัญหาอุบัติเหตุทางรถยนต์บนท้องถนน โดยรถนักท่องเที่ยวและรถตู้บริการนำนักท่องเที่ยวเข้าบ่อนใช้ความเร็วสูง นักพนันอาชีพหมดเนื้อหมดตัวจนต้องขายที่ทำกิน และมีหนี้สินรุงรัง ผลกระทบด้านลบมักเกิดกับผู้ที่เข้าบ่อน ได้แก่ ผู้นำชุมชนที่มีฐานะทางการเงินดี หรือเป็นนักธุรกิจ มีสภาพแวดล้อมในบ่อนที่เต็มไปด้วยมลพิษ มีควันบุหรี่ปล่อยให้นักพนันสูบบุหรี่ได้ตามต้องการ และสภาพอากาศไม่ถ่ายเท แหล่งเชื้อโรค บ่อนคาสีโนระบายน้ำเสียทิ้งโดยไม่ได้นำบำบัดลงสู่คลองส่งน้ำและไหลลงสู่คลองตามธรรมชาติ ไหลลงมาฝั่งไทยจึงก่อให้เกิดน้ำเน่าเสียตามหนองสาธารณะที่ชาวบ้านใช้อุปโภคบริโภค จะมีการลักลอบเข้า-ออกประเทศโดยผิดกฎหมายซึ่งหมายถึงรวมถึงการนำเอาสินค้าผิดกฎหมายหรือยาเสพติดเข้ามา การฟอกเงินที่นำเงินผิดกฎหมายมาเปลี่ยนให้เป็นเงินถูกกฎหมาย สินค้าหนีภาษีเข้าออกได้โดยไม่สามารถทำการตรวจตราความถูกต้องจึงนำมาซึ่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

“...รถสัญจรมากขึ้น รถขับเร็วมาก ทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง และไม่สามารถจับผู้กระทำผิดได้ เนื่องจากรถผ่านเข้าออกเป็นจำนวนมากทั้งรถยนต์ป้ายทะเบียนประเทศไทยและกัมพูชา...” (สมใจ (นามสมมติ), สัมภาษณ์: 2559)

“...มีการนำเอาสินค้าผิดกฎหมาย ยาเสพติดหรือยาบ้าเข้ามา การฟอกเงินที่นำเงินผิดกฎหมายมาเปลี่ยนให้เป็นเงินถูกกฎหมาย สินค้าหนีภาษี ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ...” แดง (นามสมมติ), สัมภาษณ์: 2559)

จากการสนทนากลุ่ม ผู้ร่วมสนทนามีความเห็นเพิ่มเติมว่า หลังมีบ่อนคาสีโนใกล้ชายแดน ช่องสง่าและช่องจอมของชุมชนฝั่งไทย ชาวบ้านมีทัศนคติทั้งบวกและลบ โดยผู้มีทัศนคติเป็นบวก เห็นว่า การพนันเป็นธุรกิจ คนที่เล่นทุกวันมีรายได้ เล่นยามว่างเป็นการผ่อนคลาย เป็นการเสี่ยงโชค เล่นการพนันเป็นการแก้เครียด ส่วนทัศนคติในทางลบ เห็นว่าการพนันเป็นอบายมุข มีสิ่งจูงใจคือความต้องการอยากจะได้เงิน เป็นยาเสพติดชนิดหนึ่งอยากเลิกแต่เลิกไม่ได้ ขณะที่ในฝั่งกัมพูชา ทัศนคติของชาวบ้านก็มีทั้งบวกและลบเช่นกัน โดยในทางบวก เห็นว่า บ่อนไม่ได้สร้างผลกระทบ แต่สร้างเศรษฐกิจให้กับชาวบ้านได้มีงาน

ทำขณะที่ชาวบ้านกำลังประสบปัญหาการว่างงาน มีเงินเดือน มีอาหารกินครบ 3 มื้อ เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้ชุมชนที่อยู่รอบบ่อน โดยผู้ได้ประโยชน์โดยตรง คือ พนักงานบ่อน และผู้ที่ได้ประโยชน์โดยอ้อม ได้แก่ กลุ่มผู้ค้า ร้านอาหาร และงานบริการ เช่น โรงแรม ห้องพัก และผู้ขับขีจักรยานยนต์รับจ้าง รถยนต์รับจ้าง ส่วนทัศนะในทางลบ เห็นว่าเกิดปัญหาในหมู่พนักงานของบ่อนเป็นประจำ เช่น การพบรักใหม่ในหมู่พนักงานจนเกิดปัญหาหย่าร้าง งานบ่อนเป็นงานหนัก มีการลาออกอยู่เสมอ อีกทั้งไม่สามารถพัฒนาตนเอง เพราะงานบ่อนไม่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง เงินเดือนน้อย รายได้ต่ำกว่าการปลูกมันสำปะหลัง ไม่มีสวัสดิการ ส่วนใหญ่จึงมีแต่พนักงานหญิง เนื่องจากผู้หญิงเห็นว่างานบ่อนเป็นงานที่อยู่ในห้องแอร์ ทำให้หน้าขาวใส ปัจจุบันถึงชาวบ้านจะมีเศรษฐกิจดีขึ้น แต่ครอบครัวมีปัญหา ไม่เชื่อสัจต่อกัน มีปัญหาหาเสพติด วิวุ่นตีกัน เตือดร้อนพ่อแม่ต้องไปเสียเงินทองทรัพย์สิน เป็นต้น

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า พบประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพความเป็นอยู่ของชุมชน ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก มีการสัญจร และการคมนาคมที่สะดวกขึ้น มีการขยายพื้นผิวถนน ขยายตลาดการค้าและเปิดตลาดใหม่ เกิดตลาดนัดชายแดน ผู้คนเดินทางเข้าบ่อนคาสีโนเป็นจำนวนมาก ซึ่งนักพนันส่วนใหญ่ไม่ใช่คนในพื้นที่มาจากต่างถิ่น ถ้าคนในพื้นที่จะเป็นชาวนาที่มีฐานะดี ชาวสวนยางรายได้สูงส่งผลให้เกิดอาชีพใหม่ของชาวบ้านได้แก่ ขายของป่า ขายสัตว์เลี้ยง (ไก่ ปลา สุนัข) อาหารพื้นบ้าน ของที่ระลึก สร้างบ้านพักให้เช่า เกิดการจ้างงานและทำงานในบ่อนคาสีโน เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สดใส สร้างสรรค์ และนนท์ พลาวัน (2557: 79-80) บ่อนคาสีโนส่งผลให้ชาวบ้านในพื้นที่ต่อแดนเกิดการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาเส้นทางคมนาคม เป็นการส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้ชุมชนที่อยู่รอบบ่อน เกิดการจ้างงานและมีรายได้เพิ่มของประชาชนในพื้นที่ เกิดธุรกิจและอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีการเก็บภาษีเป็นรายได้เข้ารัฐ และสามารถนำเงินจากการเก็บภาษี มาพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติได้

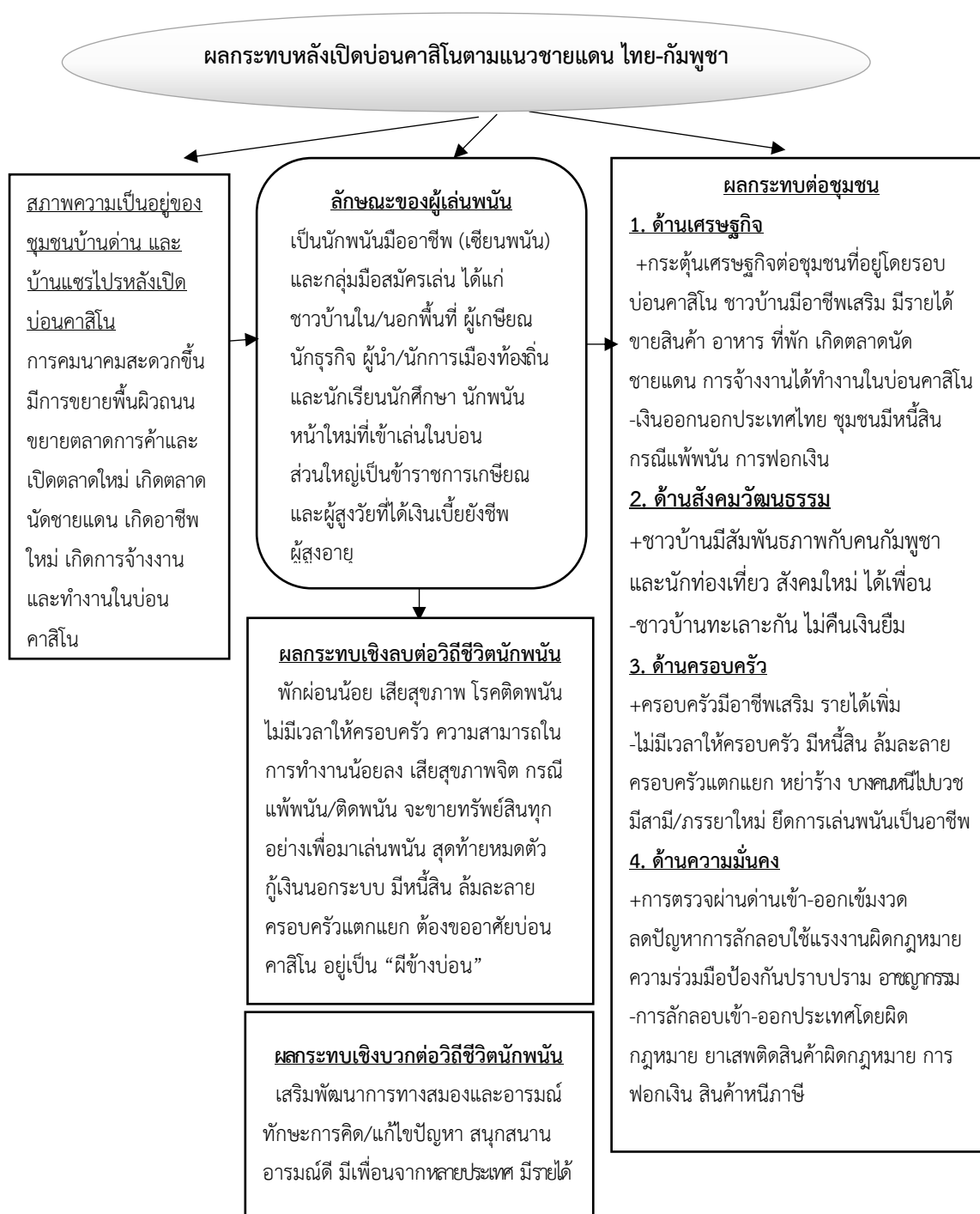
2. ผู้มาเล่นพนันในบ่อนคาสีโนพบว่ามี 2 กลุ่มหลัก คือ นักพนันมืออาชีพ (เซียนพนัน) และกลุ่มมือสมัครเล่น ได้แก่ ชาวบ้านในและนอกพื้นที่ ผู้เกษียณ นักธุรกิจ ผู้นำ/นักการเมืองท้องถิ่น และนักเรียนนักศึกษา นักพนันหน้าใหม่ที่เข้ามาเล่นในบ่อน ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการเกษียณ และผู้สูงวัยที่ได้เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ในประเด็นนี้เนื่องจากผู้สูงวัยมีเงินก้อนจากเกษียณอายุได้รับบำนาญบำนาญ ลูกหลานส่งเงินให้ใช้ ว่างงาน ว่าเหว่ ขาดเพื่อน เพื่อพักผ่อนคลายเครียด ก็ไปบ่อนเพื่อที่จะได้พบเพื่อนเก่าหรือหาเพื่อนใหม่ ด้วยที่ผู้สูงวัยไม่ใช่ นักพนันมืออาชีพ จึงเสียพนันมากกว่าได้ ขณะที่นักพนันก็หวังเช่นกันว่าจะชนะพนัน

ซึ่งอาจมีได้บ้างเสียบ้าง ในทางกลับกันเป็นแรงจูงใจที่ทำให้นักพนันอยากเสี่ยงโชคหรือเสี่ยงดวงว่าครั้งต่อไปจะชนะพนันได้เงินกลับคืนหรือได้เงินเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้เล่นติดการพนัน ผลกระทบทำให้ต้องขายที่นาที่ไร่ ขายทรัพย์สินทุกอย่างเพื่อมาเล่นการพนัน สุดท้ายหมดเนื้อหมดตัว กู้เงินนอกระบบ มีหนี้สิน ล้มละลาย ครอบครัวแตกแยก ต้องขออาศัยบ่อนคาสีโนเป็นที่พักพิงเพื่อหาเศษเงินจากผู้ที่ได้เล่นได้ เช่น รับหาน้ำให้แขก (นักพนัน) รับถือของเพื่อเลี้ยงชีพไปวัน ๆ หากโชคดีหาเงินต่อทุนได้ก็กลับบ้าน หรือตรงกันข้ามโชคไม่เข้าข้าง “เสียพนัน” ก็คงอยู่เป็น “ผีข้างบ่อน” ต่อไป ทั้งนี้จากสังเกตของผู้วิจัยและได้สัมภาษณ์พนักงานมีข้อมูลตรงกันว่าในบ่อนคาสีโนพบว่าปัจจุบันมีนักพนันเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย เช่น เป็นมือปิ่นรับจ้าง (คนไม่ครบ, นั่งรถตุ้มมาให้เต็มจำนวน) เซียนพนันเป็นนักธุรกิจหญิงที่ร่ำรวย ผู้ต้องการเสี่ยงโชคอยากมีอยากได้ นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่น่าสนใจว่าบ่อนคาสีโนมีกลยุทธ์ในการเรียกลูกค้าให้เข้าบ่อน โดยจ่ายเงินให้เจ้าของรถตุ้มที่พานักพนันเข้าบ่อน และ ยังให้กับผู้ที่โดยสารไปกับรถตุ้มเพื่อเข้าเล่นพนันในบ่อน จึงเกิดอาชีพใหม่ในหมู่บ้าน คือ การขึ้นรถตุ้มเพื่อไปรับเงิน ส่งผลให้ติดการพนันโดยไม่รู้ตัว ขายทรัพย์สิน ติดหนี้สิน กู้เงิน เพื่อมาเล่นการพนัน สุดท้ายหมดเนื้อหมดตัว ครอบครัวแตกแยก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยันต์ ประดิษฐ์ศิลป์ และคณะ (2556: 161) พบว่าลักษณะเล่นพนันแบบปัจเจกชนจะได้รับผลกระทบในเชิงลบทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ผู้เล่นพนันที่มีปัญหาโรคติดการพนันหรือเล่นพนันจนติดเป็นนิสัย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเกตและสอบถามพนักงานพบว่าผู้เล่นพนันมีทั้งได้และเสียพนัน บางรายเล่นพนันหมดตัว ขายทรัพย์สินและหนี้สินพอกพูนเพิ่มขึ้น จึงไม่อาจถอนตัวจากการเล่นพนัน จึงเป็นผู้ติดการพนัน และอยู่เป็นผีพนันหรือผีข้างบ่อน

3. ผลกระทบจากบ่อนคาสีโนที่มีต่อชุมชนต่อแดนฝั่งไทย ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x}=4.27$) มีค่าเฉลี่ยระดับสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านครอบครัว ($\bar{x}=4.12$) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x}=3.95$) และ ด้านความมั่นคง ($\bar{x}=3.84$) ตามลำดับ ซึ่งมีทั้งผลกระทบด้านบวกและด้านลบ จากการสนทนากลุ่มเห็นเพิ่มเติมว่า หลังการเปิดบ่อนคาสีโน ชุมชนได้รับผลกระทบในเชิงลบมากกว่าผลที่ได้ในเชิงบวก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ ครอบครัว สังคมวัฒนธรรม และความมั่นคง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยันต์ ประดิษฐ์ศิลป์และคณะ (2556: 161) ประเด็นผลกระทบจากบ่อนคาสีโนในบริเวณชายแดน ไทย-กัมพูชา ในเขตจังหวัดภาคตะวันออก พบว่า ชุมชนชายแดนกับชุมชนในตัวจังหวัดทั้งคู่ ได้รับผลกระทบในเชิงลบ (Negative impact) มากกว่าผลที่ได้ในเชิงบวก เมื่อพิจารณาทั้งในด้านเศรษฐกิจ ครอบครัว สังคมและความมั่นคง มีโอกาสได้รับประโยชน์จากการจ้างงาน นักเล่นพนันแบบปัจเจกชนจะได้รับผลกระทบในเชิงลบทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ผู้เล่นพนันที่มีปัญหาโรคติดการพนัน บ่อนคาสีโนก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม โดยผู้เล่นเกิดภาวะ

หนี้สินจนต้องไปประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ เช่น การคอร์ปชั่นในหน้าที่การงาน หรือการลักเล็กขโมยน้อย สอดคล้องกับระพี วังศรี (2548: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาทัศนคติของประชาชนในจังหวัดจันทบุรีที่มีการเปิดบ่อนพนันเสรี และพบปัญหาจากการเปิดบ่อนเสรี ได้แก่ ปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาสังคม ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการขาดศีลธรรมของประชาชนทำให้สังคมเสื่อมโทรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพิเชษฐ์ คนชื่อ (2557: 53-55) พบว่าการเปิดบ่อนชายแดนเสรีส่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจทั้งในทางบวกและทางลบ ส่วนด้านความมั่นคงของประเทศ จะมีผลกระทบทางลบ ส่งผลกระทบด้านสังคม ครอบครัว ทั้งในทางบวกและทางลบ ดังนี้ 1) ด้านเศรษฐกิจในทางบวก การเปิดบ่อนชายแดนนั้น เป็นการส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ ช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชนใกล้เคียง ทำให้พ่อค้าแม่ค้าที่ขายของบริเวณนั้นมีรายได้เพิ่มขึ้น การใช้จ่ายใช้สอยมีเงินหมุนเวียนในชุมชนเพิ่มมากขึ้น เกิดการจ้างงาน การแลกเปลี่ยนสินค้า การจ้างงาน การขยายตัวด้านธุรกิจการค้า การขยายตัวอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทว่าการพนันมอมเมาทำให้ผู้เล่นติดพนัน มีหนี้สิน 2) ด้านความมั่นคงในทางลบ เช่น ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด สินค้าผิดกฎหมาย การลักลอบใช้แรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย และ 3) ด้านสังคมและครอบครัวส่งผลกระทบทั้งในทางบวกและทางลบ คือจะช่วยลดการเล่นการพนันที่ผิดกฎหมาย แต่ทำให้มีปัญหาโสเภณีบริเวณชายแดนรุนแรงขึ้น ทำให้คนในครอบครัวทะเลาะกันมากขึ้น ทำให้คนขาดความรับผิดชอบในครอบครัว เกิดปัญหายาเสพติด เป็นแหล่งมั่วสุมของนักเลงอันธพาล ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในชุมชนและปัญหาเด็กเร่ร่อนมากขึ้น ขณะที่ จิรายุทธ์ สีม่วง (2562: 22) ได้วิเคราะห์ผู้ที่ได้ประโยชน์จากธุรกิจคาสีโนคือ “ชนชั้นนำ” ได้แก่ เจ้าของคาสีโนและเจ้ามือ ส่วนกลุ่มผู้เสียประโยชน์คือ “ประชาชนทั่วไป” ในฐานะผู้เล่น นอกจากนี้ ยังพบว่าการมีบ่อนการพนันในพื้นที่ไม่ได้สร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ต่อพื้นที่โดยตรงและยังพบปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมายของประเทศกัมพูชาที่มีความหละหลวม ส่งผลให้มีผู้ไม่ได้รับอนุญาตเข้าไปใช้บริการบ่อนคาสีโน ข้อเสนอการปรับยุทธศาสตร์เกี่ยวกับบ่อนคาสีโนในประเทศไทยต้องมีค่านึงใน 3 แนวทาง ได้แก่ การยึดหลักธรรมาภิบาล ความรับผิดชอบต่อสังคม และการจัดการภาษีบาป เพื่อป้องกันสภาวะผลประโยชน์กระจุกอยู่ในกลุ่มชนชั้นนำ

การผลการวิจัยสามารถนำประเด็นมาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับการเปิดบ่อนคาสีโนตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผลกระทบต่อชุมชน ทั้งตัวนักพนันก่อให้เกิดปัญหาโรคติดการพนันและนำผลกระทบมาสู่ครอบครัว ส่งผลกระทบต่อชุมชนทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านความมั่นคง ซึ่งเป็นผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ โดยได้รับผลกระทบในเชิงลบมากกว่าผลที่ได้ในเชิงบวก ปรากฏดังผังความคิดและเชื่อมโยง ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 สันเคราะห์ผลกระทบต่อวิถีชีวิตนักพนันและผลกระทบต่อชุมชนหลังการเปิดบ่อนคาสิโนตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา (ชาตรี เกษโพหนอง, 2559: 132-133)

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อสังคม

จากผลกระทบหลังการเปิดบ่อนคาสีโนทั้งด้านบวกและลบ ทั้งผลกระทบต่อชุมชนและปัจเจกบุคคล ดังนั้นภาครัฐควรมีมาตรการ กลไก และการมีส่วนร่วมทั้งหน่วยงานภาครัฐระดับท้องถิ่น (อบต., พัฒนาสวัสดิการและความมั่นคงของมนุษย์, พัฒนาชุมชน) หน่วยงานระดับประเทศ ภาคประชาสังคมและชุมชน โดยบูรณาการและสร้างเครือข่าย ได้แก่ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชน ที่มีพื้นที่รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพในการช่วยเหลือ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ถึงผลกระทบของบ่อนพนันคาสีโน ส่งเสริมครอบครัวให้เน้นทำกิจกรรมร่วมกัน ให้ความสำคัญกับบุตรหลานและผู้สูงอายุ เพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อการพนัน

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการเปิดบ่อนคาสีโนตามแนวชายแดนอื่น
2. ศึกษาแนวทางการจัดการชุมชนจากเปิดบ่อนคาสีโนเสรี และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเล่นพนันในบ่อนคาสีโน

เอกสารอ้างอิง

- จิรายุทธ์ สิม่วง. (2562). การทบทวนและปริยยุทธศาสตร์การพัฒนาของโครงการ พัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกสู่การเป็นประเทศอาเซียน ในจังหวัดสระแก้ว: กรณีบ่อนคาสีโนชายแดน. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาตรี เกษโพหนอง. (2559). ฝิข้างบ่อน: ผลกระทบต่อวิถีชีวิต ภายหลังการเปิดจุดผ่านแดนไทย-กัมพูชา. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2550). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: อมรินทร์. พรินต์แอนด์พับลิชชิง.
- ชัยยันต์ ประดิษฐ์ศิลป์ และคณะ. (2556). เครือข่ายชนชั้นนำทางเศรษฐกิจการเมืองและผลกระทบของบ่อนคาสีโนตามชายแดนไทย-กัมพูชาในเขตจังหวัดภาคตะวันออก. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- พิเชษฐ์ คนชื้อ. (2557). ผลกระทบของบ่อนการพนันบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาในอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี. ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- ระพี วังศรี. (2548). ทศนคติของประชาชนในจังหวัดจันทบุรีที่มีการเปิดบ่อนพนันเสรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตพงษ์ สอนสุภาพ. (2555). บ่อนการพนันตามแนวชายแดน: ผลกระทบและแนวทางการจัดการ. รายงานโครงการสถานการณ์ พฤติกรรมและผลกระทบการพนันในประเทศไทย. สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ.
- สดใส สร้างไครก และนนท์ พलगวัน. (2557). ศึกษาบ่อนคาลิโน ช่องสะงำ-ช่องจรีอกเจียม อ.อ้นลองเวง จ.อุดรธานีชัย ประเทศกัมพูชา ส่งผลให้วิถีพนันชาวบ้านในพื้นที่ต่อแดน เปลี่ยนแปลงไปอย่างไร. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน. (2559). รายงานประจำปี 2559 องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน. สุรินทร์: สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd Ed. New York: Harper and Row.